

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **J. G.** skazanego z art. 284 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w dniu 28 października 2025 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu
w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego
we Wrocławiu z 29 listopada 2024 r. sygn. akt II AKa 395/24 utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z 18 czerwca 2024 r. sygn. akt III K 72/22,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 29 listopada 2024 r. sygn. akt II AKa 395/24 na skutek apelacji oskarżonego i prokuratora utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z 18 czerwca 2024 r. sygn. akt III K 72/22, którym to oskarżony J.G. został uznany winnym przestępstwa z art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 299 § 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., za które to na podstawie art. 299 § 5 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 309 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 500 (pięciuset) stawek dziennych po 50 zł (pięćdziesiąt złotych) każda (pkt I wyroku).

Ponadto, sąd I instancji na podstawie art. 299 § 7 k.k. orzekł od oskarżonego przepadek korzyści pochodzących z przestępstwa w kwocie 489 305,56 zł (pkt II wyroku) oraz na podstawie art. 41 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz zajmowania stanowisk prezesa, członka zarządu, członka rady nadzorczej spółki na okres lat 8 (pkt III wyroku).

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego wywiódł obrońca skazanego zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu:

1. rażące naruszenie prawa materialnego mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 299 § 1 i 5 k.k. polegającego na błędnej jego wykładni poprzez uznanie, że skazany J. G. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa prania brudnych pieniędzy działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, pomimo że ustalony w sprawie stan faktyczny wskazuje na brak spełnienia ustawowych znamion tego przestępstwa;
2. rażące naruszenie prawa materialnego mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 299 § 1 i 6 k.k. polegającego na błędnej jego wykładni poprzez uznanie, że skazany J.G. swoim zachowaniem wyczerpał znamiona tak kwalifikowanego przestępstwa prania brudnych pieniędzy osiągając znaczną korzyść majątkową w kwocie 489 305,56 zł podczas gdy ustalony stan faktyczny sprawy wskazuje na brak spełnienia znamion tego przestępstwa z uwagi na brak dowodów wskazujących na wypłatę przez skazanego środków pieniężnych za pośrednictwem bankomatów z rachunku bankowego B. w kwocie 163 950 zł przy zaniechaniu ustalenia przez sąd kto, kiedy i gdzie dokonał wypłaty ww. kwoty oraz zaniechania ustalenia na jaki cel została wykorzystana kwota 325 355,56 zł niepobrana z rachunku bankowego spółki B., w tym czy na bieżące funkcjonowanie ww. oraz braku upoważnienia skazanego do dostępu do rachunku bankowego spółki;
3. rażącego naruszenia prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 458 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. w zw. z art.

410 k.p.k. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów oraz oparcie rozstrzygnięcia jedynie o część zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia i nierozważeniu wszystkich zawartych zarzutów i wniosków w apelacji skazanego zgodnie z zasadami i regułami wyrażonymi w przywołanych przepisach, a w szczególności zasadą rzetelnego procesu, zasadą swobodnej oceny dowodów oraz zasadą rozważenia wszystkich zarzutów wskazanych w środку odwoławczym oraz wydanie wyroku przez sąd II instancji w oparciu o niepełną ocenę i analizę materiału dowodowego jak i niewystarczające wskazanie motywów przemawiających za utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku w zakresie winy i sprawstwa J.G., a polegającego na zaniechaniu dokonania wszechstronnej kontroli odwoławczej poprzez:

- a) nienależyte rozważenie dowodów zgromadzonych w sprawie w szczególności poprzez zaniechanie ustalenia kto, kiedy i gdzie dokonał wypłaty kwoty 163 950 zł za pośrednictwem bankomatów z rachunku spółki B.,
- b) pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy okoliczności na jaki cel została wykorzystana kwota 325 355,56 zł niepobrana z rachunku bankowego spółki B. w tym czy została wykorzystana na bieżące funkcjonowanie w/w spółki,
- c) zaniechanie ustalenia czy przelane środki pieniężne w łącznej kwocie 489.305,56 zł na rachunek bankowy B. pochodziły z legalnego źródła ze spółki R. sp. z o.o. w C.,
- d) pominięcie, iż spółka R. sp. z o.o. w C. jest spółką legalnie działającą, której spektrum działalności jest zagospodarowanie odpadów,
- e) pominięcie zeznań P. F. i A.D. w przedmiocie umowy brokerskiej jak i okresu oraz rodzaju współpracy pomiędzy R. sp. z o.o., a firmą B. przy istnieniu rzeczywistych zdarzeń gospodarczych i nieprawomocnego uniewinnienia świadków od popełnienia

zarzucanych im czynów, co ma wpływ na ocenę zasadności zarzutu aktu oskarżenia,

f) nienależyte rozważenie dowodów zgromadzonych w sprawie w szczególności poprzez zaniechanie ustalenia ilości jak i danych osobowych, z którymi skazany miał działać w procederze przestępczym, co ma wpływ na kwalifikację prawną czynu,

4. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez zaniechanie dokonania ustalenia kto, kiedy i gdzie dokonał wypłaty kwoty 163.950 zł za pośrednictwem bankomatów z rachunku spółki B., na jaki cel została wykorzystana kwota 325 355,56 zł niepobrana z rachunku bankowego spółki B. w tym czy na bieżące funkcjonowanie spółki, czy przebrane środki pieniężne w łącznej kwocie 489 305,56 zł na rachunek bankowy B. pochodziły z legalnego źródła, pominięcia zeznań P. F. i A.D. w przedmiocie umowy brokerskiej jak i okresu oraz rodzaju współpracy pomiędzy R. sp. z o.o., a firmą B. przy istnieniu rzeczywistych zdarzeń gospodarczych i nieprawomocnego uniewinnienia świadków od popełnienia zarzucanych im czynów, zaniechania ustalenia ilości jak i danych osobowych, z którymi skazany miał działać w procederze przestępczym.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu.

W odpowiedzi prokurator wniósł o oddalenie kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesione w kasacji obrońcy zarzuty okazały się oczywiście bezzasadne, co skutkowało rozpoznaniem tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia przez Sąd Najwyższy w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k. Oczywiście bezzasadna jest bowiem kasacja kwestionująca jedynie ustalenia faktyczne, jednak nie pod zarzutem błędu w ich ustaleniu, a pod pozornym zarzutem rażącego

naruszenia prawa procesowego bądź materialnego, sprowadzającym się do polemiki z zebraniem i prawidłowo ocenionym przez sądy obu instancji materiałem dowodowym, a w sprawie nie wystąpiły uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k.

Dopuszczalność dokonywania w postępowaniu kasacyjnym przez Sąd Najwyższy własnych ustaleń faktycznych i własnej oceny dowodów, wykluczają ograniczenia przewidziane w art. 519 k.p.k. i art. 523 § 1 k.p.k., które sprowadzają zadania sądu kasacyjnego jedynie do sprawdzenia sposobu ich dokonania, w szczególności, czy sądy orzekające w obu instancjach nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł postępowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji więc i na treść wyroku (*zob. postanowienie SN z 24 stycznia 2023 r. sygn. II KK 598/22 i cyt. tam orzecznictwo*). Kontrola ta realizowana jest, co do zasady tylko przez pryzmat zarzutów kasacji. Z tym jednak oczywistym zastrzeżeniem, iż chodzi o zarzuty mające rzeczywiście kasacyjny charakter (art. 523 k.p.k.), a nie tylko określone tak przez autora kasacji, a będące, w istocie zarzutami apelacyjnymi (*postanowienie SN z 27 lutego 2007 r. sygn. akt II KK 310/06*).

O tym, iż zarzuty mają charakter pozorny, a faktycznie zmierzają do podważenia dokonanych ustaleń faktycznych, świadczy to, iż z zarzutem z art. 438 pkt 3 k.p.k. mamy do czynienia zawsze, gdy skarżący uważa, że brak jest dowodów wystarczających na przypisanie skazanemu sprawstwa i winy, a stwierdzenie ich jest wynikiem nieprawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie [*por. postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 27 maja 2002 r. sygn. akt V KKN 314/01*]. *In concreto* tak właśnie jest. Wszystkie zarzuty z kasacji obrońcy jednoznacznie zmierzają do zakwestionowania ustaleń w zakresie sprawstwa i winy skazanego. Zdaniem skarżącego błędy w tym zakresie wynikają z jednej strony z wadliwości dowodów i z dowolności w ich ocenie pod pozorem nieprawidłowości w kontroli odwoławczej zaś z drugiej, z rzekomo błędnej wykładni przepisów prawa materialnego. Skarżący nie ma jednak racji. Co więcej, obrońca w tym nadzwyczajnym środku odwoławczym podnosi zarzuty kasacyjnie niedopuszczalne w świetle przebiegu kontroli instancyjnej w przedmiotowej sprawie (zarzuty obrazy prawa materialnego), a przy tym częściowo powiela te podnoszone już uprzednio w

apelacji, w odniesieniu do których Sąd II instancji wypowiedział się w uzasadnieniu swojego orzeczenia.

W odniesieniu do zarzutów obrazy prawa materialnego stwierdzić należy, iż są one oczywiście bezzasadne z dwóch zasadniczych przyczyn. Po pierwsze, sąd odwoławczy nie mógł obrazić przepisów art. 299 § 1 i 5 k.k. oraz art. 299 § 1 i 6 k.k., ponieważ przepisów tych nie stosował. Nie oceniał on przecież na nowo zgromadzonych dowodów, nie prowadził postępowania dowodowego oraz nie czynił własnych ustaleń faktycznych. W konsekwencji czego nie stosował on zatem wyszczególnionych przez skarżącego przepisów prawa materialnego, gdyż utrzymał w mocy wyrok sądu I instancji. Po drugie, sformułowane przez skarżącego zarzuty obrazy prawa materialnego (oraz pozostałe zarzuty kasacji) sprowadzają się w istocie do kwestionowania ustaleń faktycznych, co zostało już uprzednio podniesione wprost w zwyczajnym środku odwoławczym i wyczerpująco omówione przez sąd w toku kontroli instancyjnej (s. 8-24 uzasadnienia wyroku). Przypomnieć i podkreślić bowiem należy, iż zarzut obrazy prawa materialnego ma charakter samoistny i zasługuje na uwzględnienie wówczas, gdy sąd dokona błędnej wykładni normy prawnej, albo błędnie zastosuje dany przepis, który nie odpowiada ustalonym faktom, ewentualnie dokona zaniechania zastosowania przepisu, w sytuacji gdzie to zastosowanie będzie obowiązkowe (*zob. postanowienie SN z 4 kwietnia 2024 r. sygn. akt IV KK 89/24*). Tymczasem skarżący w apelacji nie podnosił nawet zarzutów obrazy prawa materialnego, a domagał się weryfikacji i korekty ustaleń faktycznych. W realiach przedmiotowej kasacji, owe zarzuty uznać zatem należy także za skierowane przeciwko orzeczeniu sądu *meriti*. Tak więc formuła zarzutów i towarzysząca im argumentacja, w realiach przedmiotowej sprawy, nie mogła doprowadzić do zasadnego zakwestionowania prawidłowości wykładni art. 299 § 1 i 5 k.k. oraz art. 299 § 1 i 6 k.k., dokonanej przez sąd I instancji.

Za zasadne nie mogły zostać uznane także zarzuty dotyczące przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów oraz oparcia przez sąd II instancji rozstrzygnięcia jedynie o część zebranego w sprawie materiału (zarzut nr 3 – w kasacji jako pkt 2), a także zaniechania ustalenia kto kiedy i gdzie dokonał wypłaty wskazanej kwoty (zarzut nr 4 – w kasacji jako pkt 3). W orzecznictwie kasacyjnym

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, iż sąd odwoławczy nie może naruszyć art. 7 k.p.k. ani art. 410 k.p.k., gdy tylko kontroluje zastosowanie tych przepisów, ale sam ich nie stosuje. Art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. mogą zostać naruszone przez sąd odwoławczy w sytuacji, gdy sąd ten poczynił własne ustalenia faktyczne, odmienne od tych, które stanowiły podstawę orzeczenia pierwszoinstancyjnego i w konsekwencji, wydał orzeczenie reformatoryjne. Może to mieć miejsce, gdy sąd odwoławczy ocenia odmiennie zgromadzone w sprawie dowody albo gdy uzupełnia przewód sądowy i przeprowadza dowody. Wtedy wówczas dokonuje on własnej oceny dowodów na podstawie art. 7 k.p.k., zaś gdy przeprowadza dowody, to zobowiązany jest do ujawnienia wszystkich istotnych okoliczności na rozprawie apelacyjnej - art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i sporządzenia uzasadnienia spełniającego wymogi art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. (*postanowienia SN: z 7 kwietnia 2022 r. sygn. akt IV KK 340/21 oraz z 3 marca 2022 r. sygn. akt V KK 379/21*). Niemniej analiza treści uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego nie potwierdza także naruszeń związanych z obrazą art. 433 § 2 k.p.k. bądź art. 457 § 3 k.p.k., tj. naruszenia standardów prowadzenia kontroli instancyjnej. Przypomnieć bowiem należy, iż sposób realizacji tegoż obowiązku jest pochodną jakości i kompletności wyводу zawartego w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji, z drugiej zaś treści zarzutów apelacji oraz argumentacji, która ma wspierać te zarzuty. Jeżeli bowiem sąd pierwszej instancji w swoim uzasadnieniu dokonał wszechstronnej i kompleksowej oceny wszystkich istotnych okoliczności, tak w zakresie ustaleń faktycznych, będących konsekwencją szczegółowo wykazanej oceny materiału dowodowego, jak i w sposób pełny przedstawił argumentację prawną, to oparcie zarzutów apelacji na tych elementach, które były już wszechstronnie i kompleksowo rozważone przez sąd pierwszej instancji, uprawnia sąd odwoławczy do ograniczenia swojego uzasadnienia w znacznym zakresie oraz odesłania do argumentacji przedstawionej przez sąd I instancji, a która dotyczyła kwestii stanowiącej podstawę zarzutu apelacji (*postanowienie SN z 11 października 2022 r. sygn. akt V KK 332/22*). Zestawiając więc uzasadnienia sporządzone przez sądy obu instancji - traktowanych w zaistniałej sytuacji procesowej jako integralną całość

- z zarzutami odwoławczymi w niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy nie dopatrył się braku rzetelności w przeprowadzonej kontroli apelacyjnej. Podniesione przez obrońcę zarzuty związane z obrazą art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. i błędem w ustaleniach faktycznych oraz towarzysząca im argumentacja zostały w toku postępowania odwoławczego rozważone czego przejawem są szczegółowe, obszerne i przede wszystkim wyczerpujące wywody sądu II instancji (s. 8-24 uzasadnienia wyroku), co do poszczególnych dowodów wymieniając konkretne dowody składające się na ostateczny kształt ustaleń faktycznych (s. 22-23 uzasadnienia wyroku), w tym potwierdzenie przekazania na rachunek spółki B. środków finansowych w łącznej wysokości 489 306 zł (s. 18, 23 uzasadnienia wyroku). Uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego w pełni odpowiada więc wymogom określonym w art. 457 § 3 k.p.k. i stanowi przejaw rzetelnego wywiązania się przez sąd z obowiązków wynikających z art. 433 § 2 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe rozważania, orzeczono o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej, rozstrzygając o kosztach w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[WB]

[r.g.]